

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษา
หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
The Development of a Training Curriculum on The School Curriculum Making
for Graduate Diploma Program in Teaching Profession Students
at Lampang Rajabhat University

ปริญญญา สีทอง¹

Parinyapast Seethong¹

Corresponding Author E-mail: krupoycup@hotmail.co.th

Received: 2022-12-30; Revised: 2023-02-15; Accepted: 2023-02-26

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 2) เพื่อทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้วยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเปรียบเทียบทักษะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 25 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการฝึกอบรม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20-0.70 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.22-0.77 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.93 3) แบบวัดทักษะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ค่าความเชื่อมั่นแบบประเมินความพึงพอใจเท่ากับ 0.97 ใช้แบบแผนการวิจัยแบบศึกษากลุ่มเดียววัดเฉพาะหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที่ผลการวิจัยพบว่า

1) หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) หลักการและเหตุผล (2) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร (3) เนื้อหาของหลักสูตร (4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ (5) การวัดและประเมินผล ผลการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่าหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังได้รับการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทักษะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของนักศึกษาหลังได้รับการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรม สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม, การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

¹ Assistant Professor, Faculty of Education, Lampang Rajabhat University

Abstract

The purposes of this research were 1) to construct and verify the training curriculum on school curriculum making and 2) to try out the training curriculum by school curriculum achievement test results, school curriculum making skills, and students' satisfaction toward the training curriculum. The sample group was 25 teaching profession students in the first semester of 2022 academic year, selected through cluster random sampling. The research tools were a training curriculum quality evaluation form which obtained IOC index from 0.67 to 1.00, an achievement test which provided difficulty index from 0.20 to 0.70, the discrimination index from 0.22 to 0.77, and the reliability index at 0.93, a school curriculum making skills evaluation form which obtained IOC index at 1.00, and a satisfaction evaluation form which reliability index at 0.97. The research was the one-group posttest only design. The data were analyzed using means, standard deviations, percentages of posttest results compared with a 70 percent criterion, and one sample t-test. The research results were found as follows:

1) The Training Curriculum on The School Curriculum Making for Graduate Diploma Program in Teaching Profession students at Lampang Rajabhat University consisted of 5 elements; principles and reasons, objective, content, activity and and evaluation. The training curriculum was then verified by experts found that the training curriculum was the highest level. 2) The students achieved highest achievement scores than the 70 percent criterion, a significant .05 statistical level. They also achieved highest school curriculum making skills than the 70 percent criterion, a significant .05 statistical level. and the students' overall satisfaction with the training curriculum was at highest level.

Keywords: Training Curriculum Development, School Curriculum Making

บทนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมีการเคลื่อนไหวในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของตน โดยมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ขึ้นเพื่อเป็นเป้าหมายและใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ทันกับการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยีในโลกยุคปัจจุบัน มาตรฐานการเรียนรู้เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงจุดหมายปลายทางของการศึกษาว่าอะไรคือสิ่งที่ต้องการให้นักเรียนทุกคนรู้และปฏิบัติได้ เพื่อการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีในสังคมและสำหรับการศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป สำหรับประเทศไทยนั้นได้มีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและเกณฑ์ในการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเสมือนกรอบทิศทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถซึ่งเป็นพื้นฐานจำเป็นในโลกปัจจุบัน ในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องมาตรฐาน และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรอิงมาตรฐานเป็นอย่างดี (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 2-3)

ในส่วนของนโยบายด้านการผลิตครู ครูสภาได้กำหนดข้อบังคับครูสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ข้อ 6 (ก) ระบุว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือมีคุณวุฒิอื่นที่ครูสภารับรอง โดยมีมาตรฐานความรู้ในเรื่อง 1) การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษา ในการวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ 3) เนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ 4) การวัดประเมินผลการเรียนรู้และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน 5) การใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา 6) การออกแบบและการดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา และข้อ 11 (ข) ระบุว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านการจัดการเรียนรู้ในเรื่อง 1) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 2) บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนในการวางแผนและจัดการเรียนรู้ ที่สามารถพัฒนา

ผู้เรียนให้มีปัญญา รู้คิด และมีความเป็นนวัตกร (ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4). 2562) ซึ่งในการพัฒนาครูสามารถแบ่งกลุ่มครูที่จะพัฒนาออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มครูประจำการ ซึ่งเป็นผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูอยู่แล้ว ควรได้รับการพัฒนาเพื่อพัฒนาความรู้ความชำนาญที่มีอยู่เดิมให้มีความก้าวหน้าและทันสมัย เพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นมืออาชีพมากขึ้น และ 2) กลุ่มครูก่อนประจำการ เป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตหรือศึกษาศาสตรบัณฑิตหรือการศึกษาศาสตรบัณฑิต โดยควรได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะต่าง ๆ เพื่อให้มีความพร้อมที่จะออกไปปฏิบัติงานครู (นันทกาญจน์ ชินประหัชชวี. 2553: 8) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะกลุ่มครูประจำการที่เข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ซึ่งถือว่าครูประจำการกลุ่มนี้เป็นกำลังสำคัญของบุคลากรครูในสถานศึกษาที่จำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาต่าง ๆ บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้ครูเป็นผู้ประเมินผู้เรียนตามมาตรฐานและตัวชี้วัด ครูจึงมีหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถตามศักยภาพของตนเอง มีความสามารถในการทำนวัตกรรม และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อนำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามวัยตามพัฒนาการและตามความถนัดของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูจึงต้องมีบทบาทที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือเป็นนักพัฒนาหลักสูตร นั่นคือ ครูต้องมีความสามารถในการออกแบบหลักสูตรเพื่อพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ สอดคล้องกับ สมพิศ ลาสอน (2555: 21) ที่กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษามีความสำคัญต่อการบริหารจัดการศึกษาเป็นอย่างมากเพราะสามารถช่วยชี้แนะให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้จัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณภาพทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จะนำไปใช้ศึกษาต่อหรือใช้ประกอบอาชีพต่อไปได้

วิธีการฝึกอบรมเป็นวิธีหนึ่งที่ยิมนำมาใช้ในการพัฒนามนุษย์ เนื่องจากการฝึกอบรมช่วยเพิ่มพูนความสามารถรวมทั้งเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยมของผู้รับการฝึกอบรม และทำให้มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานดียิ่งขึ้น นอกจากนี้การฝึกอบรมยังเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานในด้านค่าใช้จ่าย ระยะเวลา ทั้งในระดับปฏิบัติงานระดับผู้บริหาร และระดับองค์กร (สุจิตรา ธนนันท์. 2552: 47-48) และสอดคล้องกับ ไพโรจน์ เนียมมาศ (2554: 1) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่มีการดำเนินงานตามลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคคลได้เรียนรู้และเกิดความชำนาญในงาน หรือเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลไปในทางที่ต้องการ ภายใต้งบประมาณและภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ รวมถึงเพื่อให้มีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานในองค์กร

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งทำหน้าที่สอนรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร จึงเห็นความสำคัญของการพัฒนา นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางให้มีความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จึงสนใจจะดำเนินการวิจัยเรื่อง หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545 โดยความรู้ ทักษะและเจตคติจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวของนักศึกษาเองและคุณค่าแห่งการเปลี่ยนแปลงยังส่งผลกับผู้เรียนจนทำให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
2. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ประกอบด้วย
 - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางกับเกณฑ์ร้อยละ 70

2.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางกับเกณฑ์ร้อยละ 70

2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

การทบทวนวรรณกรรม

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ตามลำดับต่อไปนี้

1. การฝึกอบรม

การฝึกอบรมเป็นกระบวนการให้ความรู้และพัฒนาบุคคลที่องค์กรจัดขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ ความชำนาญ และพฤติกรรมที่เหมาะสม ตลอดจนสร้างเสริมทัศนคติที่ดีต่อองค์กร ต่องาน และต่อผู้ร่วมงาน และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อันจะนำมาซึ่งประโยชน์สูงสุดขององค์กรทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงส่งผลดีต่อความเจริญก้าวหน้าของตัวบุคลากรเองด้วย (วัลลภ พัฒนพงศ์. 2554; Beach. 1980: 17)

2. การพัฒนาหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรหรือการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น (Taba. 1962; Saylor, & Alexander. 1974) ในการจัดทำหลักสูตรจะต้องกำหนดองค์ประกอบที่สำคัญเพื่อให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญ ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมาย 2) ประสพการณ์ทางการศึกษา 3) วิธีการจัดประสพการณ์ 4) วิธีการประเมินผล (Tyler, 1971: 1)

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเป็นการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทุกประเภทแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ให้เปลี่ยนแปลงไปตามพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ซึ่งในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมสามารถนำกระบวนการพัฒนาหลักสูตรทั่วไปมาประยุกต์ใช้ได้ ในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมซึ่งเป็นหลักสูตรระยะสั้น สามารถกำหนดขั้นตอนการพัฒนาให้สอดคล้องกับปรัชญาแนวคิดของการฝึกอบรม ได้ดังนี้ 1) วิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม 2) กำหนดวัตถุประสงค์ในการอบรม 3) เลือกเนื้อหาในการอบรม 4) ออกแบบการเรียนการสอน 5) การประเมินผล (Adams. 1964: 24 - 25)

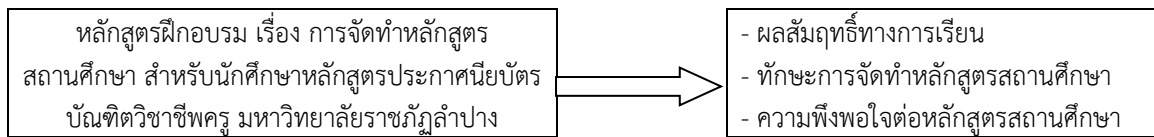
3. หลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถโดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงลำดับขั้นของมวลประสพการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลกอย่างมีความสุข (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2553: 40) องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ 1) ส่วนนำ เป็นประกอบด้วย วิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 2) โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา 3) คำอธิบายรายวิชา 4) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 5) เกณฑ์การจบการศึกษา

4. ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจมีสาเหตุมาจากความต้องการ เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนอง ความพึงพอใจก็จะตามมา ในทางบวกเช่นเดียวกับการเรียนการสอน เมื่อนักเรียนเกิดความเข้าใจ มีความชัดเจนในการเรียน การปฏิบัติ และเมื่อเกิดการปฏิบัติเป็นผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายก็จะเกิดความพึงพอใจ เป็นแรงกระตุ้นที่อยากจะเรียน อยากปฏิบัติด้วยความพึงพอใจ สมชาย แก้วประกอบ (2553: 67) การวัดความพึงพอใจสามารถวัดได้จากแบบวัดความพึงพอใจ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ Likert แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยพิจารณาจากเนื้อหา 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า 2) ด้านกระบวนการ และ 3) ด้านผลผลิต

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบศึกษากลุ่มเดียววัดเฉพาะหลังการทดลอง (One-group posttest only design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 5 กลุ่ม จำนวนรวม 140 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 กลุ่มที่ 2 จำนวนรวม 25 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตรฝึกอบรม จำนวน 4 ข้อ 2) ด้านแผนการฝึกอบรม จำนวน 6 ข้อ และ 3) ด้านคู่มือการฝึกอบรม จำนวน 10 ข้อ ซึ่งแบบประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมทั้ง 3 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความยากง่าย(p) อยู่ระหว่าง 0.20-0.70 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.22-0.77 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ 0.93
3. แบบวัดทักษะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เกิดจากการอบรมโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านส่วนนำ 2) ด้านโครงสร้างหลักสูตร 3) ด้านคำอธิบายรายวิชา 4) ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ 5) ด้านเกณฑ์การจบการศึกษา ซึ่งแบบวัดทักษะการทำหลักสูตรสถานศึกษาใช้เกณฑ์ประเมินแบบรูบริค 4 ระดับ ได้แก่ 3(ดีมาก) 2(ดี) 1(ปรับปรุง) 0(ไม่ผ่าน) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ
4. แบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการกิจกรรมการฝึกอบรมโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มีลักษณะเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 14 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม 0.97

การสร้างและตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) หลักสูตรฝึกอบรม 2) คู่มือการฝึกอบรม และ 3) แผนการฝึกอบรม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรม และกระบวนการดำเนินการฝึกอบรมจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำร่างหลักสูตรฝึกอบรม คู่มือการฝึกอบรม และแผนการฝึกอบรม

3. นำร่างหลักสูตรฝึกอบรม คู่มือการฝึกอบรม และแผนการฝึกอบรม ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมถูกต้อง พบว่า ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) คู่มือการฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และแผนการฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$)

4. ปรับปรุงแก้ไขร่างหลักสูตรฝึกอบรม คู่มือการฝึกอบรม และแผนการฝึกอบรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ชี้แจงให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ตลอดจนสามารถปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่นได้

2. ดำเนินการสอนตามหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จำนวน 6 แผน ๆ ละ 3 ชั่วโมง รวมจำนวน 18 ชั่วโมง

3. นักศึกษาลงมือปฏิบัติการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

4. เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมให้นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ประเมินทักษะการทำหลักสูตรสถานศึกษา และประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) (\bar{X})

1.2 ร้อยละ (Percent) (%)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การทดสอบความตรงเชิงเนื้อหาใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence)

(IOC)

2.2 การหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบเป็นรายข้อ (Index of Difficulty) (p)

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) (r)

2.4 การหาเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) (KR-20)

2.5 การหาเชื่อมั่นของแบบวัดความพึงพอใจ (Cronbach's alpha coefficient) (α)

3. สถิติในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยหลังทดลองใช้หลักสูตรฯ กับเกณฑ์ร้อยละ 70 (one sample t-test)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 3) เนื้อหาของหลักสูตร 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผล เมื่อนำมาหาคุณภาพของหลักสูตรทั้งด้านหลักสูตรฝึกอบรม ด้านคู่มือการฝึกอบรมและด้านแผนการฝึกอบรม โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอผลการวิจัยตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตร
ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านที่ 1 ด้านหลักสูตรฝึกอบรม			
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม	4.73	0.43	มากที่สุด
2. เนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรม	4.65	0.38	มากที่สุด
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรม	4.70	0.41	มากที่สุด
4. การวัดและประเมินผลของหลักสูตรฝึกอบรม	4.64	0.41	มากที่สุด
รวม	4.68	0.39	มากที่สุด
ด้านที่ 2 ด้านคู่มือการฝึกอบรม			
1. รายละเอียดในคู่มือการฝึกอบรมมีความชัดเจนต่อการนำหลักสูตรไปใช้	4.60	0.55	มากที่สุด
2. รายละเอียดในคู่มือการฝึกอบรม มีการกำหนดสิ่งที่จำเป็นในการฝึกอบรมอย่างครบถ้วน	4.80	0.45	มากที่สุด
3. มีแนวทางในการศึกษาเอกสาร ก่อนการฝึกอบรมกำหนดอย่างชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
4. มีลำดับขั้นตอนสำหรับการฝึกอบรมในคู่มืออย่างชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
5. การสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องจัดเตรียมสำหรับการวัดและการประเมินผลการฝึกอบรม มีความชัดเจน ง่ายต่อการจัดเตรียม	4.60	0.55	มากที่สุด
6. มีวิธีการคิดเกณฑ์คะแนน การพิจารณาตัดสินผลการฝึกอบรม มีความชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.63	0.41	มากที่สุด
ด้านที่ 3 ด้านแผนการฝึกอบรม			
1. องค์ประกอบของแผนการฝึกอบรมครบถ้วน	4.80	0.45	มากที่สุด
2. กำหนดเวลาในการฝึกอบรมเหมาะสมกับเนื้อหา	4.60	0.55	มากที่สุด
3. สารสำคัญสอดคล้องกับเนื้อหา	4.20	0.45	มาก
4. กำหนดจุดประสงค์การฝึกอบรมสอดคล้องกับเนื้อหา	4.60	0.55	มากที่สุด
5. เนื้อหาที่อบรมระบุได้ชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
6. กำหนดกิจกรรมได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การฝึกอบรม	4.20	0.45	มาก
7. จัดลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมในแผนการฝึกอบรมได้อย่างต่อเนื่อง	4.40	0.55	มาก
8. กำหนดสื่อการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การฝึกอบรม	4.80	0.45	มากที่สุด
9. กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การฝึกอบรม	4.20	0.45	มาก
10. ระบุวิธีวัด เครื่องมือวัด และเกณฑ์การวัดผลการฝึกอบรมครบถ้วน	4.40	0.55	มาก
รวม	4.48	0.38	มาก
รวมเฉลี่ย	4.61	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ในภาพรวมหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.61 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า หลักสูตรการฝึกอบรม 2 ด้าน มีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ ด้านหลักสูตรฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ย 4.68 และด้านคู่มือการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ย 4.63 ส่วนด้านแผนการฝึกอบรมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.48 เมื่อ

พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อของหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดของด้านหลักสูตรฝึกอบรม คือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.73 ค่าเฉลี่ยสูงสุดของด้านคู่มือการฝึกอบรม คือ รายละเอียดในคู่มือการฝึกอบรม มีการกำหนดสิ่งที่จำเป็นในการฝึกอบรมอย่างครบถ้วนอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.80 และค่าเฉลี่ยสูงสุดของด้านแผนการฝึกอบรม คือ องค์ประกอบของแผนการฝึกอบรมครบถ้วนและกำหนดสื่อการเรียนรู้ ได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.80

ตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง นำเสนอตามตาราง 2 - 4 ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยร้อยละ โดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 นำเสนอผลตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของนักศึกษา กับเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	เกณฑ์ร้อยละ 70	\bar{x}	S.D.	\bar{x} %	T	Sig(1-tailed)
หลังเรียน	25	30	21	24.84	1.72	82.80	11.13*	0.00

*p < .05

จากตารางที่ 2 พบว่า การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่ได้รับการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.84 คิดเป็นร้อยละ 82.80 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์ร้อยละ 70 กับคะแนนการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนที่ 2 การศึกษาทักษะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของนักศึกษาที่ใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้แบบวัดทักษะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยร้อยละ โดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 นำเสนอตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบเปรียบเทียบทักษะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาหลังเรียนของนักศึกษา กับเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	เกณฑ์ร้อยละ 70	\bar{x}	S.D.	\bar{x} %	T	Sig(1-tailed)
หลังเรียน	25	24	17	21.04	1.31	87.67	16.23*	0.00

*p < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ทักษะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่ได้รับการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีคะแนนทักษะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเฉลี่ยเท่ากับ 21.04 คิดเป็นร้อยละ 87.67 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์ร้อยละ 70 กับทักษะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาหลังเรียน พบว่า ทักษะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง โดยใช้แบบวัดความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอตามตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า				
1.	ความพร้อมของเอกสารสำหรับการอบรม	4.79	0.42	มากที่สุด
2.	ความครบถ้วนของเนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรม	4.71	0.46	มากที่สุด
3.	ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม	4.68	0.48	มากที่สุด
4.	วันและเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม	4.71	0.46	มากที่สุด
5.	ความพร้อมของสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรม	4.82	0.39	มากที่สุด
รวม		4.74	0.19	มากที่สุด
ด้านที่ 2 ด้านกระบวนการ				
6.	วิทยากรนำเสนอเนื้อหาในการฝึกอบรมได้น่าสนใจและถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจนในทุกประเด็น	4.75	0.44	มากที่สุด
7.	การฝึกอบรมมีลำดับขั้นตอนของกิจกรรมในการปฏิบัติที่ชัดเจน	4.71	0.46	มากที่สุด
8.	ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบการฝึกอบรม	4.71	0.46	มากที่สุด
9.	วิทยากรมีการเสริมแรงหรือสร้างแรงจูงใจในการเข้ารับการฝึกอบรม	4.68	0.48	มากที่สุด
10.	วิทยากรให้ความกระจ่างในการตอบข้อซักถามของผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.68	0.48	มากที่สุด
รวม		4.71	0.17	มากที่สุด
ด้านที่ 3 ด้านผลผลิต				
11.	ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.32	0.48	มาก
12.	ผู้เข้ารับการอบรมเกิดทักษะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.21	0.42	มาก
13.	ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาที่ตนปฏิบัติการสอนได้	4.29	0.46	มาก
14.	ผู้เข้ารับการอบรมสามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้กับผู้อื่นได้	4.21	0.42	มาก
รวม		4.26	0.22	มาก
รวมเฉลี่ย		4.59	0.11	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.59 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า มีค่าเฉลี่ย 4.74 และด้านกระบวนการมีค่าเฉลี่ย 4.71 ส่วนด้านผลผลิตนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดของด้านปัจจัยนำเข้า คือ ความพร้อมของสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.82 ค่าเฉลี่ยสูงสุดของด้านกระบวนการ คือ วิทยากรนำเสนอเนื้อหาในการฝึกอบรมได้น่าสนใจ

และถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจนในทุกประเด็น อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.75 และค่าเฉลี่ยสูงสุดของด้านผลผลิต คือ ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.32

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผลการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) เนื้อหาของหลักสูตร จำนวน 6 หน่วย ประกอบด้วย หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยที่ 2 การจัดทำส่วนนำของหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยที่ 3 การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยที่ 4 การจัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยที่ 5 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หน่วยที่ 6 การจัดทำเกณฑ์การจบการศึกษา 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผล ประกอบด้วย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการฝึกอบรม แบบประเมินทักษะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแบบสอบถามความพึงพอใจ ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นโดยยึดแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการฝึกอบรมของนักวิชาการด้านหลักสูตร และนักวิชาการด้านการศึกษาหลายท่าน เช่น Tyler (1971: 1); Taba (1962: 10); วิริภัทร ไม้ไหว (2560: 16); เพชรปानी อินทรพาณิชย์ สำราญ กำจัดภัย และสมพร หลิมเจริญ. (2560) โดยเริ่มต้นจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของหลักสูตร และผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมนี้โดยยึดแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler (1971: 1) โดยเริ่มต้นจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ และความต้องการในการฝึกอบรมของนักศึกษาเพื่อหาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของนักศึกษา แล้วนำมากำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมหลังจากนั้นจัดทำร่างหลักสูตร ตรวจสอบหลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้ และประเมินผลการใช้หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบุญเลี้ยง ทุมทอง (2553: 410) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่าจำเป็นต้องคำนึงถึงข้อมูลสภาพทั่วไปของชุมชน ข้อมูลด้านการศึกษา ข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรม ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การสำรวจความต้องการของชุมชน และการสำรวจความต้องการของผู้เรียน และผลการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตรในแต่ละด้านเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 หมายความว่าองค์ประกอบของร่างหลักสูตรฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์แล้วหลักสูตรฝึกอบรมยังได้ผ่านกระบวนการหาคุณภาพตามขั้นตอนเริ่มตั้งแต่การตรวจสอบความต้องการของการพิมพ์ด้วยตัวของผู้วิจัยเอง และเมื่อผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรม คู่มือการฝึกอบรมและแผนการฝึกอบรม ผู้วิจัยนำส่วนที่มีข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นทำให้หลักสูตรฝึกอบรมคู่มือการฝึกอบรมและแผนการฝึกอบรมสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนิซาร์ นิธิวิญญานีย์ วาโร เฟิงส์วีสต์ และทงซังกี คัมโซ่น้ำ (2560) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการของครูสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ร่างหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากองค์ประกอบของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความสนใจและความต้องการนักศึกษา วิทยากรมีกรานาเทคนิคการฝึกอบรมที่หลากหลาย มีความน่าสนใจ เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียน ได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม การระดมสมอง การฝึกปฏิบัติ วิธีการจัดกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่หลากหลาย การกระตุ้นให้สมาชิกทุกคน

มีส่วนร่วมในกิจกรรม การให้สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือกัน การแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกลุ่ม มีการให้ข้อมูลย้อนกลับ สอดคล้องกับ รสริน พิมลบรรยงก์ (2550: 16-19) ที่กล่าวว่า ผู้สอนหรือผู้ฝึกอบรมต้องจัดกิจกรรมการฝึกอบรมให้สอดคล้อง กับวัยของผู้เข้ารับการอบรมเนื่องจากผู้รับการฝึกอบรมจะมีลักษณะแตกต่างกัน ส่งผลให้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20-0.70 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.22-0.77 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ 0.97 ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึง เชื่อได้ว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ส่งผลให้นักศึกษามีคะแนนหลังฝึกอบรม สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 สอดคล้องกับ กชกร พิเศษ (2558) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง คอมพิวเตอร์ พื้นฐาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยหลักสูตรฝึกอบรมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษาทักษะการทำหลักสูตรสถานศึกษาของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง พบว่า นักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางมีทักษะการทำหลักสูตรสถานศึกษาหลังเรียนสูงกว่า เกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมการฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นช่วยให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว มีเนื้อหาที่ใกล้ตัวและเกี่ยวข้องกับการชีวิตการทำงานของนักศึกษา ทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับ กชกร พิเศษ (2559) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม เรื่อง คอมพิวเตอร์พื้นฐาน เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทาง คอมพิวเตอร์ของนักศึกษาหลังฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อ พิจารณาทักษะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาด้านที่ 1 การจัดทำส่วน นำของหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ความนำ วิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีทักษะในการจัดทำความนำ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียนอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เป็นเพราะในการจัดทำความนำสามารถประยุกต์ใช้ข้อมูลในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ พร้อมทั้งระบุความเป็นตัวตนของสถานศึกษาเองรวมถึงระบุเหตุผล ที่ต้องพัฒนาหลักสูตรในแต่ละครั้ง สำหรับการจัดทำสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สามารถยึดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แล้ว สถานศึกษายังสามารถกำหนดประเด็น เพิ่มเติมได้ด้วย ส่วนทักษะในการจัดทำวิสัยทัศน์อยู่ในระดับผ่าน ทั้งนี้อาจเนื่องจากข้อมูลและบริบทต่าง ๆ ของโรงเรียน สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นของโรงเรียน ความต้องการของคนในชุมชน ครู นักเรียน เป็นสิ่งที่นักศึกษาแต่ละกลุ่มร่วมกันกำหนด ขึ้นมาเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งข้อมูลบางประการอาจไม่ตรงกับสภาพความ เป็นจริงหรือไม่สอดคล้องกับข้อมูลและบริบทของสถานศึกษาจริงที่นักศึกษาปฏิบัติงานอยู่ จึงทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์ ไม่ครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน แต่เมื่อได้รับคำแนะนำเพิ่มเติมจากวิทยากร นักศึกษาสามารถปรับปรุงการเขียนวิสัยทัศน์ได้ดีขึ้น สำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาด้านที่ 2 การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ด้านที่ 3 การจัดทำคำอธิบายรายวิชา ด้านที่ 4 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านที่ 5 การจัดทำเกณฑ์การจบการศึกษา นักศึกษามีทักษะในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เป็นเพราะด้านที่ 2 ด้านที่ 4 และด้านที่ 5 นักศึกษาสามารถนำข้อมูลทั้ง 3 ด้าน จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาประยุกต์ใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้ ส่วนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาด้านที่ 3 การจัดทำคำอธิบายรายวิชา ซึ่งต้องประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญของ คำอธิบายรายวิชา จำแนกได้ 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย รหัสวิชา ชื่อรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ชั้นปี จำนวน ชั่วโมงหรือหน่วยกิต ส่วนที่ 2 เนื้อหาซึ่งประกอบด้วย องค์ความรู้ (K) ทักษะ/กระบวนการ (P) และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) โดยมีแนวทางการเขียนที่สำคัญ ดังนี้ ผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง ผู้เรียนสามารถทำอะไรได้บ้าง ผู้เรียนมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์อะไรบ้าง ตามหลักสูตรแกนกลาง และตามธรรมชาติของวิชา ส่วนที่ 3 ระบุรหัสตัวชี้วัด หรือผลการเรียนรู้ ทั้งหมดในรายวิชา โดยส่วนที่นักศึกษายังมีปัญหาในการจัดทำคือส่วนที่ 2 เนื้อหา โดยเฉพาะด้านองค์ความรู้ที่ผู้เรียนจะต้อง เรียนรู้ ซึ่งในการจัดทำส่วนนี้ต้องระบุเฉพาะค่าสำคัญหรือประเด็นสำคัญของตัวชี้วัดแต่ละตัวเท่านั้นเพื่อเป็นหัวข้อเรื่องที่จะ นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน แต่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้เขียนเฉพาะค่าสำคัญหรือประเด็นสำคัญของตัวชี้วัดแต่ละตัว

เท่านั้น นักศึกษาใช้วิธีการตัดคำกริยาที่อยู่ด้านหน้าของตัวชีวิตดอกเท่านั้นแล้วนำข้อความทั้งหมดที่ระบุในตัวชีวิตทั้งหมดมาเขียน จึงทำให้การจัดเนื้อหาต้นองค์ความรู้มีความแม่นยำไม่รัดกุม

3. ความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเอกสารที่ใช้ในการอบรมมีการจัดทำรูปแบบสวยงามน่าสนใจ เนื้อหามีความครบถ้วนทุกประเด็น มีการจัดเรียงลำดับหัวข้อที่เหมาะสม รายละเอียดของเนื้อหา มีความสมบูรณ์ ง่ายต่อการทำความเข้าใจ เนื้อหาในแต่ละหน่วยเปิดโอกาสให้นักศึกษาทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ซึ่งเนื้อหาของหลักสูตรได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบจากผู้มีส่วนร่วมหลายฝ่าย เช่น ผู้วิจัย อาจารย์ผู้สอนรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร วิทยากร และมีการจัดทำเอกสารไว้ล่วงหน้าก่อนการอบรม ในการจัดอบรมมีการกำหนดวันที่นักศึกษาสามารถเข้าร่วมการฝึกอบรมได้ทุกคน นอกจากนี้อาคารสถานที่และอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความพร้อมสูงมากทำให้การดำเนินการอบรมเป็นไปด้วยความราบรื่นและส่งเสริมบรรยากาศให้เกิดการเรียนรู้อย่างดียิ่ง สอดคล้องกับ เสาวภา ปัญจอรียกุล (2562) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2547: 177) ที่กล่าวว่า การกำหนดเนื้อหาสาระของหลักสูตรต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาสาระควรคำนึงถึงความสามารถและความพร้อมของผู้เข้ารับการอบรม และควรมีการตรวจสอบเนื้อหาสาระในเรื่องความถูกต้องของเนื้อหาสาระ ลำดับขั้นตอนการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ตลอดจนมีการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมก่อนที่จะนำไปใช้จริงในการฝึกอบรม และสอดคล้องกับแนวคิดของ ยงยุทธ เกษสาคร (2551: 38-39) ที่กล่าวว่า การจัดสถานที่ฝึกอบรมเป็นสิ่งสำคัญเพราะบรรยากาศของการฝึกอบรมเป็นสิ่งที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความสนใจและเกิดการเรียนรู้ได้มากขึ้น ในทางตรงกันข้ามหากสถานที่ฝึกอบรมไม่เหมาะสม เช่น อากาศร้อนอบอ้าว มีเสียงดังรบกวนตลอดเวลาจะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมขาดความสนใจและไม่มีสมาธิในการเรียนรู้ ด้านกระบวนการมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวิทยากรเป็นบุคคลที่มีความรู้และความสามารถสูงเพราะมีการใช้เทคนิคการฝึกอบรมที่หลากหลาย มีการวิเคราะห์นักศึกษาซึ่งเป็นผู้เข้ารับการอบรมอย่างรอบด้านทั้งด้านวิวุฒิ คุณวุฒิ ประสบการณ์การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ นักศึกษาจึงรู้สึกสนุกสนาน มีการเสริมแรงทางบวกอยู่เสมอ เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมตลอดเวลา เน้นให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติ มีการทำงานเป็นทีม นอกจากนี้วิทยากรยังสามารถตอบข้อซักถามของนักศึกษาอย่างกระชับชัดเจน ส่งผลให้ผลลัพธ์ที่ได้ก็เป็นไปตามที่มุ่งหวังไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ทวีป อภิสิริ (2551: 28-29) ที่กล่าวว่า การเลือกเทคนิควิธีการฝึกอบรมของวิทยากรเปรียบเสมือนแผนการปฏิบัติงานที่วิทยากรจะใช้ในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ไปยังผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยวิธีการใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเนื้อหาจนทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางที่ควรจะเป็นอย่างถาวรหรือค่อนข้างถาวร และด้านผลผลิตมีความพึงพอใจระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตรงกับความต้องการของนักศึกษาที่จะนำความรู้ ทักษะและประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้รับจากการเข้ารับการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา วิทยากรมีการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ด้วยความชำนาญ อีกทั้งนักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงจึงเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษาในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาที่นักศึกษาปฏิบัติงานอยู่ สอดคล้องกับแนวคิดของ Scott (1970: 124) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจที่มีต่อการปฏิบัติงานควรมีลักษณะดังนี้ 1) งานที่ทำเป็นงานที่ตรงกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน 2) งานที่ทำมีความหมายกับผู้ปฏิบัติงาน 3) การปฏิบัติงานนั้น ๆ จะสำเร็จได้ต้องมีการวางแผนและมีระบบการควบคุมการทำงานที่มีคุณภาพ 4) ผู้ปฏิบัติงานต้องได้รับทราบผลของความสำเร็จของงานที่ปฏิบัติโดยตรง

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 การนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้กับผู้เข้ารับการอบรมที่มีความแตกต่างกัน จำเป็นต้องมีการชี้แจงให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เข้าใจถึงกระบวนการฝึกอบรมและผลที่ได้จากการฝึกอบรม ดังนั้นจึงควรมีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมต่าง ๆ ในการฝึกอบรมบ้าง เพื่อให้การดำเนินการฝึกอบรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละคน

1.2 ควรมีการเพิ่มเวลาในการอบรมภาคปฏิบัติในประเด็นที่ผู้เข้ารับการอบรมมีปัญหาและต้องใช้เวลาในการจัดทำเป็นเวลานาน เช่น การจัดทำวิสัยทัศน์ การจัดทำคำอธิบายรายวิชา และควรให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ศึกษาคู่่มือหลักสูตรการฝึกอบรมมาก่อนล่วงหน้า เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทำความเข้าใจกับเนื้อหาสาระของเรื่องต่าง ๆ ก่อนที่จะฝึกอบรมจริง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ในรูปแบบอื่น ๆ โดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถศึกษาด้วยตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 ที่สามารถใช้เทคโนโลยีตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 เช่น การอบรมผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือพัฒนาให้อยู่ในรูปแบบของ E-Learning, CAI, E-book เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กชกร พิเศษ. (2559). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องคอมพิวเตอร์พื้นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2562, มีนาคม 20). *ราชกิจจานุเบกษา*. 136(68ง), 18-20.
- ณิชชากร นิธิวุฒิกาศย์, วาโร เฟิงสวัสดิ์, และทองศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ. (2560). การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*. 11(3): 37-51.
- ทวีป อภิลิทธิ. (2551). เทคนิคการเป็นวิทยากรและนักฝึกอบรม. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทกาญจน์ ชินประหัตษ์. (2553). การพัฒนาและทดลองใช้โปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการคิดไตร่ตรองของนิสิตครูระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างปี. *วารสารครุศาสตร์*. 39(2): 85-103.
- นิรันดร์ จุลทรัพย์. (2547). *กลุ่มสัมพันธ์สำหรับการฝึกอบรม*. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- บุญเลี้ยง ทูมทอง. (2553). *การพัฒนาหลักสูตร Curriculum Development*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพชรปภาณี อินทรพาณิชย์, สำราญ กำจัดภัย, และสมพร หลิมเจริญ. (2560). การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลสกลนคร. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*. 7(1): 99-108.
- ไพโรจน์ เนียมมนาค. (2554). *เทคนิคการสัมมนาและการฝึกอบรม*. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ยงยุทธ เกษศาสตร์. (2551). *ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ปณณรัชต์.
- สริน พิมลบรรยงก์. (2550). *ระบบการสอนและการฝึกอบรม: การออกแบบ การพัฒนาและการนำไปใช้*. ศูนย์เอกสารและตำรา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วัลลภ พัฒนพงศ์. (2554). *การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมนักพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะอาชีพ*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- วีรภัทร ไม้ไหว. (2560). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 4(2): 1-9.
- สมชาย แก้วประกอบ. (2553). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้และความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการ การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนเรื่องความสมดุลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างการสอนของเบอร์ไนซ์ แมคคาร์ธี 4 แม้ทักกับการสอนโดยใช้แนวคิดวิธีการสอนของเจอโรม บรูเนอร์. ปรินซิเพิลนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต (ศิลปศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมพิศ ลาสอน. (2555). การศึกษากระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหาร การศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุจิตรา ธนานันท์. (2552). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เสาวภา ปัญจจริยกุล. (2562). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. วารสารวิชาการเครือข่าย บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ. 9(2): 33-48.
- Adams, G. S. (1964). *Measurement and Evaluation in Educational Psychology and Guidance*. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Beach, D. S. (1980). *Personnel: The Management of People at Work*. (4th ed). New York: Macmillan Publishing Co., Inc.
- Saylor, J. G., & Alexander, W. M. (1974). *Planning Curriculum for Schools*. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Scott, M. M. (1970). *Every Employer a Manager: More Meaningful Work through Job Environment*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development: Theory Practice*. New York: McMillan.
- Tyler, R. W. (1971). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: University of Chicago Press.